

U S T A W A

z dnia2017 r.

o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw ¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328 i 1566) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym:

1) zasady:

- a) działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych,
- b) tworzenia warunków do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody, niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- c) ochrony interesów odbiorców usług, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów;

2) wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

3) sposób sprawowania nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.”;

2) w art. 18b dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje w terminie 7 dni organowi nadzoru kopię wniosku, o którym mowa w art. 17, oraz kopię ostatecznej decyzji o udzieleniu zezwolenia.”;

3) w art. 18d dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

”2. Kopię ostatecznej decyzji w sprawie wydania zezwolenia, jego zmiany i cofnięcia przekazuje się organowi nadzoru w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego i ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. -

4) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Na podstawie projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne rada gminy przygotowuje projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz przekazuje go do zaopiniowania organowi nadzoru, zawiadamiając o tym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

2. Organ nadzoru opiniuje projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w zakresie zgodności z przepisami ustawy oraz przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566) i wydaje w drodze postanowienia opinię nie później niż w terminie miesiąca od dnia doręczenia tego projektu.

3. Wydając opinię negatywną organ nadzoru wskazuje braki projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, które wymagają uzupełnienia.

4. Rada gminy uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków jeżeli:

- 1) opinia, o której mowa w ust. 4, jest pozytywna;
- 2) organ nadzoru nie wydał w terminie postanowienia, o którym mowa w ust. 4.

5. Jeżeli opinia, o której mowa w ust. 4, jest negatywna, rada gminy ponownie przedstawia organowi nadzoru poprawiony projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tej opinii. Przepisy ust. 3 - 6 stosuje się odpowiednio.

6. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach;
- 4) warunki przyłączania do sieci;
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych;

- 6) sposób dokonywania odbioru przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wykonanego przyłącza;
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

7. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków jest aktem prawa miejscowego.”;

5) w art. 20:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na okres 3 lat.”;

b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

”1) koszty związane ze świadczeniem usług, poniesione w latach obrotowych obowiązywania poprzedniej taryfy, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w okresie obowiązywania taryfy;”;

c) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

”2) ustalenie kosztów związanych z działalnością inwestycyjną w poprzednich 3 latach obrotowych;”;

6) uchyla się art. 24 i art. 24a;

7) dodaje się art. 24b - art. 24k w brzmieniu:

”Art. 24b. 1. Taryfy zatwierdza organ nadzoru, z wyłączeniem taryf zmienionych w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług.

2. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, w terminie 120 dni przed planowanym dniem wejścia taryf w życie, przekazuje organowi nadzoru projekt taryfy wraz z wnioskiem o ich zatwierdzenie.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

- 1) projekt taryfy lub taryf;
- 2) uzasadnienie.

4. W uzasadnieniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zamieszcza się w szczególności informacje dotyczące:

- 1) zakresu świadczonych usług i lokalnych uwarunkowań ich świadczenia;
- 2) standardów jakościowych usług, w tym informację dotyczącą wpływu określonej taryfy na ich poprawę;
- 3) spodziewanej poprawy jakości usług przy wprowadzeniu nowych metod alokacji kosztów;
- 4) zmian warunków ekonomicznych w czasie obowiązywania taryf;
- 5) bilansowania ilościowego i jakościowego wód powierzchniowych i wód podziemnych.

5. Do uzasadnienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, dołącza się:

- 1) sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata obrotowe;
- 2) wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 7;
- 3) informację o ilości zakupionej wody i jej cenie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub informację o ilości i cenie za wprowadzenie ścieków do urządzeń niebędących w posiadaniu tego przedsiębiorstwa;
- 4) tabele stanowiące załączniki do wzoru wniosku, będące szczegółową kalkulacją cen i stawek opłat, określające:
 - a) porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej zaopatrzenia w wodę,
 - b) porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy dotyczącej odprowadzania ścieków,
 - c) ustalenie poziomu niezbędnych przychodów,
 - d) alokację niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług w okresie obowiązywania nowych taryf,
 - e) współczynniki alokacji w okresie obowiązywania nowych taryf, rozumiane jako współczynniki określające procentowy udział w łącznych kosztach danego rodzaju kosztów związanych z określoną taryfową grupą odbiorców usług,
 - f) kalkulację cen i stawek opłat za wodę i odprowadzanie ścieków metodą alokacji prostej,

- g) zestawienie przychodów według taryfowych grup odbiorców usług, z uwzględnieniem wielkości zużycia oraz cen i stawek opłat w okresie obowiązywania nowych taryf,
- h) skutki finansowe zmiany cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków,
- i) analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód, z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych oraz długoterminowych prognoz dotyczących możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie korzystania z zasobów wodnych obszarze zlewni lub jej części.

Art. 24c. 1. Organ nadzoru ocenia projekt taryf oraz wnioski o ich zatwierdzenie, o których mowa w art. 24b ust. 2, pod względem zgodności z przepisami ustawy oraz przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, w terminie 45 dni od dnia otrzymania projektu taryf oraz wniosku o ich zatwierdzenie, o którym mowa w art. 24b ust. 2

2. Jeżeli wynik oceny, o której mowa w ust. 1, jest pozytywny, organ nadzoru zatwierdza taryfy, w drodze decyzji.

3. Jeżeli wynik oceny, o której mowa w ust. 1, jest negatywny, organ nadzoru odmawia, w drodze decyzji, zatwierdzenia taryf oraz zobowiązuje w tej decyzji przedsiębiorcę wodociągowo-kanalizacyjnego do przedłożenia poprawionego projektu taryfy wraz z poprawionym wnioskiem o jej zatwierdzenie.

4. Organ nadzoru przekazuje niezwłocznie ostateczną decyzję, o której mowa w ust. 2, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

Art. 24d. 1. Za wydanie decyzji, o której mowa w art. 24c. ust. 2, wnosi się opłatę w wysokości 500 zł.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się na rachunek bankowy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2.

3. W przypadku nieuiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 1, odmawia się wydania decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2.

4. Kopię dowodu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 1, dołącza się do wniosku, o którym mowa w art. 24b ust. 2.

5. W przypadku, o którym mowa w art. 24c ust. 3, opłata, o której mowa w ust. 1, podlega zwrotowi.

6. Stawka opłaty, o której mowa w ust. 1, podlega co roku zmianie w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, nie później niż do dnia 1 sierpnia każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość stawki opłaty, o której mowa w ust. 1, obowiązującą od dnia 1 stycznia roku następnego.

Art. 24e. 1. Zatwierdzone taryfy ogłasza, w terminie 14 dni od dnia przekazania ostatecznej decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu:

- 1) organ nadzoru na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 2) właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy (miasta) - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 3) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na stronie internetowej oraz w punktach obsługi klientów.

Art. 24f. 1. Zatwierdzone taryfy wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ich ogłoszenia.

2. Jeżeli organ nadzoru nie wyda decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2 lub 3, w terminie, o którym mowa w art. 24c ust. 1, taryfy wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od dnia przekazania ich projektu organowi nadzoru wraz z wnioskiem o ich zatwierdzenie.

3. Taryfy, o których mowa w ust. 2, ogłasza:

- 1) właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy (miasta) - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 2) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na stronie internetowej oraz w punktach obsługi klientów.

Art. 24g. 1. Jeżeli upłynął czas obowiązywania dotychczasowych taryf, przedłużyć się ich stosowanie do czasu wejścia w życie taryf zatwierdzonych zgodnie z przepisami ustawy, jeżeli:

- 1) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie przekazało organowi nadzoru projektu taryf wraz z wnioskiem o ich zatwierdzenie, w terminie, o którym mowa w art. 24b ust. 1;
- 2) organ nadzoru wydał decyzję, o której mowa w art. 24c ust. 3;
- 3) toczy się postępowania odwoławcze od decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2 lub 3.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli zachodzi uzasadniona konieczność obniżenia wysokości dotychczasowych taryf, wynikająca z udokumentowanych zmian warunków ekonomicznych wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ nadzoru określa taryfy w drodze decyzji.

4. Określając taryfy, o których mowa w ust. 3, organ nadzoru zapewnia pokrycie uzasadnionych kosztów przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz uwzględnia udokumentowane zmiany zewnętrznych warunków wykonywania działalności gospodarczej przez to przedsiębiorstwo.

5. Organ nadzoru przekazuje niezwłocznie ostateczną decyzję, o której mowa w ust. 3, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

6. Taryfy, o których mowa w ust. 3, ogłasza w terminie 14 dni od dnia przekazania ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 3, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu:

- 1) organ nadzoru na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 2) właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy (miasta) - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 3) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na stronie internetowej oraz w punktach obsługi klientów.

6. Taryfy, o których mowa w ust. 3, wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ich ogłoszenia, o którym mowa w ust. 5.

7. Taryfy, o których mowa w ust. 3, tracą moc z dniem wejścia w życie taryf zatwierdzonych na podstawie art. 24c ust. 3.

Art. 24h. 1. Rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług.

2. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

Art. 24i. 1. W przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług stosowanej dla usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, ceny i stawki opłat wskazane w taryfach mogą ulec zmianie w zakresie wynikającym ze zmiany stawki podatku.

2. W przypadku zmiany taryf, o której mowa w ust. 1, taryfy te wchodzi w życie z dniem, w którym uległa zmianie stawka podatku od towarów i usług stosowana dla usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków.

3. Przepis art. 24e stosuje się odpowiednio.

Art. 24j. 1. W okresie pierwszych 18 miesięcy od dnia podjęcia działalności przez powołane lub utworzone przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub podjęcia przez istniejące przedsiębiorstwo nowego rodzaju działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków obowiązują ceny i stawki opłat zatwierdzone przez organ nadzoru, w drodze decyzji, zapewniające pokrycie uzasadnionych kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków.

2. Organ nadzoru wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w terminie co najmniej 14 dni przed powołaniem lub utworzeniem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego lub podjęciem przez istniejące przedsiębiorstwo nowego rodzaju działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków.

3. Podstawę do określenia cen i stawek opłat stanowią planowane dla pierwszego roku działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego koszty zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków.

4. Organ nadzoru przekazuje niezwłocznie ostateczną decyzję, o której mowa w ust. 1, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

5. Ceny i stawki opłat zatwierdzone przez organ nadzoru, w drodze decyzji, o której mowa w ust. 1, ogłasza, w terminie 14 dni od dnia przekazania ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 1, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu:

- 1) organ nadzoru na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 2) właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy (miasta) - na koszt przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego;
- 3) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na stronie internetowej oraz w punktach obsługi klientów.

Art. 24k. 1. W uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w trakcie obowiązywania dotychczasowych taryf może złożyć organowi nadzoru wniosek o skrócenie okresu obowiązywania tych taryf wraz z nowymi taryfami i nowym wnioskiem, o których mowa w art. 24b ust. 2, nie później niż przed rozpoczęciem biegu terminu 4 miesięcy od planowanego dnia wejścia w życie nowych taryf.

2. Przepis art. 24 b - art. 24f ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W decyzji zatwierdzającej taryfy orzeka się o skróceniu czasu obowiązywania dotychczasowych taryf.";

- 8) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w art. 24b ust. 2, kierując się potrzebą ujednolicenia oraz usprawnienia procesu zatwierdzania taryf oraz zakresem informacji zawartych w uzasadnieniu, o których mowa w art. 24b ust. 4.";

- 9) dodaje się rozdział 5a i 5b w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Nadzór nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków

Art. 27a. 1. Organem nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest dyrektor regionalnego

zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, o którym mowa w art. 244 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) opiniowanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) zatwierdzanie taryf;
- 3) rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług;
- 4) wymierzanie kar pieniężnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 i 2;
- 5) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w szczególności obliczanie i publikowanie informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków;
- 6) sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

3. Uprawnienia nadzorcze, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 4, nie wyłączają uprawnień nadzorczych innych organów wynikających z przepisów odrębnych.

4. Organ nadzoru prowadzi punkty informacyjne dla odbiorców usług.

Art. 27b. 1. W celu wykonywania obowiązków określonych w ustawie, organ nadzoru może wzywać w szczególności przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, odbiorcę usług lub gminę, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, do przekazania niezbędnych informacji lub dokumentów.

2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu wezwania;
- 3) wskazanie terminu przekazania informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieprzekazanie informacji, za przekazanie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Art. 27c. 1. Do postępowania przed organem nadzoru stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

2. Organem wyższego stopnia w sprawach decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, w stosunku do organu nadzoru jest Prezes Państwowego

Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, o którym mowa w art. 241 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 27e ust. 1.

Art. 27d. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, właściwość miejscową dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego "Wody Polskie" w sprawach z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, kierując się koniecznością zapewnienia skuteczności wykonywania zadań określonych w przepisach ustawy.

Rozdział 5b

Rozstrzyganie sporów pomiędzy przedsiębiorstwami wodociagowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług

Art. 27e. 1. W sprawach spornych dotyczących:

- 1) odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociagowo-kanalizacyjne,
- 2) odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, lub odmowy przyłączenia do sieci nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci

– na wniosek strony rozstrzyga organ nadzoru w drodze decyzji.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, organ nadzoru może wydać na wniosek jednej ze stron postanowienie, w którym określa warunki umowy lub przyłączenia do sieci do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, służy zażalenie.

Art. 27f. 1. Od decyzji, o których mowa w art. 27e ust. 1, służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

2. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji, o których mowa w art. 27e ust. 1, toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.²⁾) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2260 i 2261 oraz w Dz. U. z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133, 1136 i 1452.

3. Do postanowień, o których mowa w art. 27e ust. 2, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.”;

10) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto stosuje taryfy:

- 1) nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 24b ust. 1;
- 2) zawyżając ceny lub stawki opłat zatwierdzone zgodnie z art. 24j ust. 1.

2. Karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazał informacji lub dokumentów na wezwanie organu nadzoru, o którym mowa w art. 27b ust. 1 lub przekazał nieprawdziwe albo wprowadzające w błąd informacje.

3. Kary pieniężne wymierza organ nadzoru w drodze decyzji.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 3, wskazuje się numer rachunku bankowego, na który uiszcza się karę pieniężną, o której mowa w ust. 1.

5. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w:

- 1) ust. 1 - nie może przekroczyć 15% przychodu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego osiągniętego w poprzednim roku podatkowym;
- 2) ust. 2 - nie może przekroczyć 100 000 zł.

6. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, jest płatna z dochodu po opodatkowaniu lub z innej formy nadwyżki przychodu nad wydatkami zmniejszonej o podatki.

7. Ustalając wysokość kary pieniężnej, organ nadzoru uwzględnia zakres naruszenia i uprzednie naruszenia przepisów ustawy oraz możliwości finansowe podmiotu, któremu kara pieniężna jest wymierzana, a w przypadku osoby fizycznej - także jej warunki osobiste.

8. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne organ nadzoru może nałożyć karę pieniężną na osobę sprawującą funkcję kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, z tym że wysokość tej kary pieniężnej nie może przekroczyć 300% jego miesięcznego wynagrodzenia. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

9. Kary pieniężne uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 3, stała się ostateczna.

10. Kary pieniężne nieuiszczone w terminie podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201).

11. Obowiązek uiszczenia kar pieniężnych przedawnia się z upływem 5 lat od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin płatności tej opłaty.

12. Wpływy z kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.

13. Do ponoszenia kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.³⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują organowi nadzoru.

14. Organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, w sprawach decyzji, o których mowa w ust. 3, jest Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego "Wody Polskie".

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.⁴⁾) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII po dziale IV e dodaje się dział IV f w brzmieniu:

"DZIAŁ IV F

Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego

Art. 479⁷⁹. Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów jest właściwy w sprawach:

- 1) odwołań od decyzji, o których mowa w art. 27e ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328 i 1566), organu nadzoru, o którym mowa w art. 27a ust. 1 tej ustawy, zwanego w przepisach niniejszego rozdziału "organem nadzoru";
- 2) zażaleń na postanowienia organu nadzoru, o których mowa w art. 27e ust. 2 ustawy, o której mowa w pkt 1.

Art. 479⁸⁰. § 1. Odwołanie od decyzji organu nadzoru wnosi się za jego pośrednictwem do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 648, 768, 935, 1649 i 1537.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2260 i 2261 oraz w Dz. U. z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133, 1136 i 1452.

§ 2. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.

Art. 479⁸¹. § 1. Organ nadzoru przekazuje niezwłocznie odwołanie wraz z aktami sprawy do sądu.

§ 2. Jeżeli organ nadzoru uzna odwołanie za słuszne, może - nie przekazując akt sądowi - uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę, przesyłając jej nową decyzję, od której stronie służy odwołanie.

Art. 479⁸². Odwołanie od decyzji organu nadzoru powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub w części.

Art. 479⁸³. § 1. W sprawach z zakresu regulacji rynku stronami są także organ nadzoru oraz podmioty będące stroną w postępowaniu przed tym organem.

Art. 479⁸⁴. Pełnomocnikiem organu nadzoru może być pracownik Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwo Wodne "Wody Polskie" lub pracownik regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwo Wodne "Wody Polskie".

Art. 479⁸⁵. W razie wniesienia odwołania od decyzji organu nadzoru, sąd ochrony konkurencji i konsumentów może, na wniosek strony, która wniosła odwołanie, wstrzymać wykonanie decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Art. 479⁸⁶. § 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów oddala odwołanie od decyzji organu nadzoru, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

§ 2. W razie uwzględnienia odwołania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zaskarżoną decyzję uchyla albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

Art. 479⁸⁷. Przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁴⁷ - 479⁵⁴ stosuje się odpowiednio do zażeń na postanowienia organu nadzoru.

Art. 479⁸⁸. § 1. Skarga kasacyjna od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia."

Art. 3. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566) w art. 240:

1) w ust. 3 w pkt 26 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 27 w brzmieniu:

"27) pełnią funkcję organu nadzoru, o którym mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.";

2) w ust. 6 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) inną działalność związaną z gospodarką wodną, z wyłączeniem działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zapatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.".

Art. 4. Do spraw, w których postępowanie wszczęto przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 5. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje organowi nadzoru, o którym mowa w art. 27a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kopie aktualnych decyzji o udzieleniu zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, wydanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne opracowują i przedstawiają radzie gminy projekty regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

2. W terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne projektów regulaminów, o których mowa w ust. 1, rada gminy po dokonaniu ich analizy przekazuje do zaopiniowania organowi nadzoru, o którym mowa w art. 27a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, projekt nowego regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. W terminie 3 miesięcy od dnia przekazania organowi nadzoru, o którym mowa w art. 27a ust. 1, ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą projektu regulaminu, o którym mowa w ust. 1, do zaopiniowania, organ nadzoru przedstawia opinię na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyłączeniem art. 19 ust. 8 pkt 2 tej ustawy.

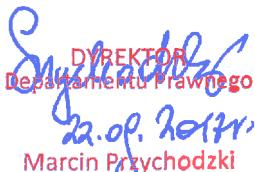
4. W przypadku niewydania opinii w terminie określonym w ust. 3 stosuje się odpowiednio przepisy art. 36-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

5. Do czasu uchwalenia przez radę gminy nowego regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, o którym mowa w ust. 1, obowiązują dotychczasowe regulaminy.

Art. 7. Taryfy zatwierdzone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

**Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym**

DIREKTOR
Departamentu Prawnego
22.09.2017r.
Marcin Przychodźki
radca prawny

UZASADNIENIE

Funkcjonujące rozwiązania w zakresie sposobu sprawowania nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków nie pozwalają na wystarczająco efektywny nadzór nad realizacją zadań przez podmioty świadczące usługi wodociągowo-kanalizacyjne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328 i 1566) zarówno realizacja zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, jak i nadzór nad wykonaniem tych zadań znajdują się w kompetencjach gminy. Tym samym niejednokrotnie jednostka samorządu terytorialnego pełni jednocześnie funkcję właściciela przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego, organu nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także przedstawiciela odbiorców usług. Rozwiązanie to prowadzić może do nieuzasadnionego wzrostu cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz wystąpienia konfliktu interesów pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. W związku z powyższym istnieje potrzeba większej standaryzacji usług w sektorze zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących efektywnego nadzoru nad ustanawianiem cen i opłat za świadczenie usług oraz jednolitych warunków prowadzenia działalności w tym zakresie.

Na problem niewłaściwego ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków niejednokrotnie zwracała uwagę także w informacji o wynikach kontroli Najwyższa Izba Kontroli (w szczególności „Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin województwa lubuskiego”, znak: LZG.410.005.2015, Nr ewid. 22/2016/P/15/110/LZG, „Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków”, znak: LSZ/430/002/2017, Nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z niewłaściwym funkcjonowaniem rynku usług dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Regulacje projektu ustawy zmierzać będą do prawnego zabezpieczenia interesu odbiorców usług przez ustanowienie niezależnego i specjalistycznego organu nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków polegać będzie w szczególności na opiniowaniu przez organ nadzoru projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w zakresie zgodności z przepisami ustawy oraz przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. poz.1566) oraz zatwierdzaniu taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Kompetencje organu nadzoru obejmować będą także rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi i odbiorcami usług oraz wymierzanie kar pieniężnych w przypadku nieprzestrzegania obowiązku zatwierdzania taryf przez organ nadzoru lub stosowania zatwierdzonych taryf zawyżając ceny lub stawki opłat.

Aktualny model regulacji rynku świadczenia usług wodociągowo-kanalizacyjnych nie zapewnia obiektywnego i niezależnego nadzoru w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zgodnie z przepisami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków regulacja rynku została powierzona gminie i jest oparta na podziale kompetencji pomiędzy wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i radę gminy. Regulacje ww. ustawy przypisują jednostkom samorządu terytorialnego szereg zadań, do których w szczególności należy zaliczyć zatwierdzanie taryf.

W obowiązującym stanie prawnym gmina zatwierdza taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na podstawie przekazanego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wniosku o zatwierdzenie taryfy. Przy czym należy podkreślić, że usługi dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków świadczone są przede wszystkim przez zakłady budżetowe lub przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne funkcjonujące w formach spółek prawa handlowego, w których gmina jest większościowym bądź wyłącznym właścicielem. W konsekwencji ta sytuacja może prowadzić do nieuzasadnionego wzrostu cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego, mimo dostępnych narzędzi kontrolnych, w szczególności w postaci prawa do weryfikacji wniosków taryfowych, często nie wykorzystują swoich uprawnień, a tym samym nie chronią w wystarczającym stopniu odbiorców usług przed systematycznym wzrostem cen.

Zastrzeżenia mogą budzić również regulacje w zakresie procedury uchwalania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Na gruncie aktualnych rozwiązań prawnych rada gminy, po dokonaniu analizy projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Brak dostatecznej dociekliwości i determinacji w kontroli przedmiotowych projektów regulaminów przez radę gminy, a także niezajomość przez radnych materii prawnej w tym zakresie powoduje, że uchwalane regulaminy mogą być sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Kwestię problematyczną stanowią ponadto kompetencje w zakresie rozwiązywania sporów pomiędzy przedsiębiorcami wodociągowo – kanalizacyjnymi a odbiorcami usług. Szeroki zakres zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków przypisany organowi gminy stanowić może przyczynę wystąpienia konfliktu interesów pomiędzy stronami: gmina - przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne - odbiorca usługi.

W związku z powyższym, wadą funkcjonującego modelu rynku wodno-ściekowego jest w szczególności brak możliwości udziału zewnętrznego, wyspecjalizowanego i niezależnego organu nadzoru w obszarze zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących weryfikacji i oceny zasadności taryf oraz regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, jak również rozstrzygania sporów pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi wodociągowo – kanalizacyjne i odbiorcami tych usług.

Stosownie do regulacji projektu ustawy, organowi nadzoru zostanie przekazana część instrumentów nadzorczych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, które aktualnie należą do kompetencji gminy.

Projektowana ustawa przewiduje powierzenie funkcji organu nadzoru w sprawach realizacji zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Powołanie dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przewiduje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Właściwość miejscowa dyrektorów RZGW w sprawach z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków zostanie określona w akcie wykonawczym do przedmiotowego projektu zgodnie z koniecznością zapewnienia skuteczności wykonywania zadań określonych w przepisach projektu ustawy.

Najważniejsze uprawnienia nadzorcze dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie dotyczą opiniowania projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz zatwierdzania taryf. Odnosnie do kompetencji organu nadzoru w zakresie opiniowania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zaproponowana regulacja ma na celu uzyskanie stanowiska organu wyspecjalizowanego w sprawach wodociągowo-kanalizacyjnych w przedmiocie zgodności postanowień projektu regulaminu z przepisami o zbiorowym dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków. Jednocześnie należy podkreślić, że po przyjęciu przez radę gminy, regulamin ten pozostanie aktem prawa miejscowego.

Rolą organu nadzoru będzie zapewnienie weryfikacji i zatwierdzanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, mając na względzie w szczególności ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat.

Za wydanie decyzji dotyczącej zatwierdzenia taryf przez organ nadzoru przepisy projektu ustawy przewidują uiszczanie opłaty przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Wysokość opłaty stanowi dwukrotność opłaty za wydanie pozwolenia wodnoprawnego, określonej w przepisach art. 398 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, która została następnie zaokrąglona do pełnych 100 zł. Opłata ma na celu pokrycie części kosztów wydatków ponoszonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, której jako osobie prawnej, w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), wyspecjalizowanej w gospodarce wodnej powierzone zostaną kompetencje w zakresie obsługi systemu wniosków składanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

Przepisy projektu ustawy wprowadzają zmiany w okresie obowiązywania taryf. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określać będzie taryfę na okres 3 lat. Dotychczas taryfy obowiązywały przez okres 1 roku. Wydłużenie okresu obowiązywania taryf ma na celu w szczególności możliwość bilansowania dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok z uwagi na możliwość wystąpienia zjawisk ekstremalnych (np. suszy) oraz wyceny dostępności tego zasobu, a tym samym pewności tej wyceny dla odbiorców usług wodnych, a co za tym idzie odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto 3-letni okres obowiązywania taryf spowoduje, że corocznie przedsiębiorstwa nie będą musiały angażować się w wyznaczenie wielkości taryfy, a organ nadzoru w jej weryfikację.

Ponadto w zakresie kompetencji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przepisy projektu przewidują zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym w szczególności obliczanie i publikowanie informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków, sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prowadzenie punktów informacyjnych dla odbiorców usług.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie będzie organem właściwym w zakresie rozstrzygania sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-

kanalizacyjnymi a odbiorcami usług, w szczególności dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego lub odmowy przyłączenia nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Zgodnie z regulacjami projektu od decyzji organu nadzoru w przedmiocie ww. spraw spornych przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Przyznanie uprawnień nadzorczych PGW Wody Polskie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków nie będzie stać w sprzeczności z wyrażoną w art. 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków zasadą, iż powyższa działalność stanowi zadanie własne gminy. Należy zaznaczyć, że zasadnicza część zadań i uprawnień gminy w ramach funkcjonowania ww. ustawy zostanie w nowym systemie utrzymana. Dotyczy to w szczególności wydawania zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, przygotowania i uchwalania regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków, uchwalania planu i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, publikacji taryf. Projekt nie pozbawia również gmin władztwa nad przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi wykonującymi zadania na ww. rynku na podstawie ww. ustawy – w przypadku, gdy zadania te zostały powierzone spółkom komunalnym.

Powierzenie organowi nadzoru kompetencji w zakresie zatwierdzania taryf czy też rozstrzygania w określonym zakresie sporów pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a użytkownikiem końcowym z pewnością nie wypacza ww. zawartej w art. 7 zasady, a jest jednocześnie uzasadnione w kontekście dotychczasowych doświadczeń z funkcjonowania rynku, którego obejmą projektowane zmiany. Analiza tego rynku wykazała, że obecny system, w którym gmina skupia całość uprawnień w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, w niewystarczający sposób chroni użytkowników końcowych (a więc w znaczącym stopniu konsumentów). Przyczyną takiego stanu jest m.in. brak skutecznego nadzoru nad działaniami przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, wynikający ze skupienia w ramach jednego organu zbyt dużej liczby uprawnień w odniesieniu do ww. rynku (gmina jako właściciel i jednocześnie jako organ regulacyjny).

Projekt modyfikuje zakres zadań gminy w odniesieniu do zbiorowego zaopatrywania w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jedynie w ograniczonym stopniu. Projekt w istocie odbiera uprawnienie władcze jednostkom samorządu terytorialnego tylko w odniesieniu do zatwierdzania taryf – jednak należy podkreślić, że już w obecnym stanie prawnym jednostki samorządu terytorialnego nie mają nieograniczonej władzy w zakresie kształtowania taryf. Uchwały rady gminy w sprawie zatwierdzenia taryf podlegają kontroli ze strony organu nadzoru (w ramach nadzoru administracyjnego), jak również mogą być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Dodatkowo Prezes UOKiK może zgodnie z kompetencjami (ex post) wszczynać i prowadzić postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję lub praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z praktykami stosowanymi przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, bądź jednostki samorządu terytorialnego. Podkreślić jednak należy, że powyższe uprawnienia w niewystarczający sposób chronią użytkowników końcowych, dlatego też konieczne jest powierzenie PGW Wodom Polskim funkcji organu regulacyjnego, organu działającego ex ante, którego zadaniem będzie m.in. zatwierdzanie taryf.

Stanowisko, iż zastrzeżenie do właściwości gminy określonego rodzaju zadania z zakresu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty jako zadania własnego, nie przesądza automatycznie, że gmina taka ma wyłączność i dowolność w kształtowaniu cen za wykonywanie tych zadań pojawia się także w orzecznictwie sądów administracyjnych, m.in. w wyroku WSA w Poznaniu, wyrok z 16.10.2013 r., IV SA Po 509/13 („...sam fakt, że sprawy kanalizacji należą do zadań własnych gminy nie powoduje, że do

kompetencji organu stanowiącego gminy należy wprowadzanie opłat za podłączenie do sieci podmiotów chcących z niej korzystać”).

Należy także zauważyć, że przedstawiony w projekcie model zatwierdzania taryf za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków przez niezależny od organów jednostek samorządu terytorialnego organ nadzoru, powiela rozwiązania zawarte w Prawie energetycznym w odniesieniu do rynku dostarczania energii cieplnej. Zgodnie z art. 7 pkt 3 do zadań własnych gminy należą m.in. sprawy zaopatrzenia w energię cieplną. Zadania te realizowane są przez gminę poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, odpowiednie działania planistyczne, itp. Natomiast kwestia zatwierdzania taryf należy zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne, niezależnie od ww. działalności gminy, do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i nie jest kwestionowana pod kątem zgodności z art. 166 Konstytucji czy przepisów ustawy o samorządzie gminnym.

Projekt zakłada wprowadzenie zmian w następujących ustawach:

- ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. poz.1566),
- ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.).

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Szczegółowe informacje na temat skutków finansowych oraz społeczno-gospodarczych projektu ustawy zostały opisane w Ocenie Skutków Regulacji. Ponadto w Ocenie Skutków Regulacji wskazano źródła finansowania projektowanych regulacji.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Nazwa projektu

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Środowiska - współpraca

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Kazimierz Smoliński – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Andrzej Wojtczak Naczelnik Wydziału w Departamencie Mieszkalnictwa

tel. 22 522 53 07, e-mail: andrzej.wojtczak@mib.gov.pl

Jolanta Kolaszińska główny specjalista w Departamencie Mieszkalnictwa

Tel. 22 52253 11, e-mail: jolanta.kolasinska@mib.gov.pl

Data sporządzenia

19.09.2017 r.

Źródło:

Decyzja PRM/RM

Nr w wykazie prac

UD264

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Funkcjonujące rozwiązania w zakresie sposobu sprawowania nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków nie pozwalają na wystarczająco efektywny nadzór nad realizacją zadań przez podmioty świadczące usługi wodociągowo-kanalizacyjne. Stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz. 328, z późn. zm.) zarówno realizacja zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, jak i nadzór nad wykonaniem tych zadań znajdują się w kompetencjach gminy. Tym samym niejednokrotnie jednostka samorządu terytorialnego pełni jednocześnie funkcję właściciela przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego, organu nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także przedstawiciela odbiorców usług. Rozwiązanie to prowadzić może do nieuzasadnionego wzrostu cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz wystąpienia konfliktu interesów pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Ponadto na problem niewłaściwego ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków niejednokrotnie zwracała uwagę także w informacji o wynikach kontroli Najwyższa Izba Kontroli (w szczególności „Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin województwa lubuskiego”, znak: LZG.410.005.2015 Nr ewid. 22/2016/P/15/110/LZG, „Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków”, znak: LSZ/430/002/2017, Nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ).

Aktualny model regulacji rynku świadczenia usług wodociągowo-kanalizacyjnych nie zapewnia obiektywnego i niezależnego nadzoru w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków regulacja rynku została powierzona gminie i jest oparta na podziale kompetencji pomiędzy wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i radę gminy. Regulacje ww. ustawy przypisują jednostkom samorządu terytorialnego szereg zadań, do których w szczególności należy zatwierdzanie taryf. W aktualnym stanie prawnym gmina samodzielnie ustala taryfę wyłącznie na podstawie przekazanego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wniosku o zatwierdzenie taryfy. Przy czym należy podkreślić, że w wielu przypadkach usługi dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków świadczone są przez zakłady budżetowe lub przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne funkcjonujące w formach spółek prawa handlowego, w których gmina jest większościowym bądź wyłącznym właścicielem. W konsekwencji ta sytuacja może prowadzić do nieuzasadnionego wzrostu cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego, mimo dostępnych narzędzi kontrolnych, w szczególności w postaci prawa do weryfikacji wniosków taryfowych, często nie wykorzystują swoich uprawnień, a tym samym nie chronią w wystarczającym stopniu odbiorców usług przed systematycznym wzrostem cen.

Zastrzeżenia mogą budzić również regulacje w zakresie procedury uchwalania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Na gruncie aktualnych regulacji prawnych rada gminy, po dokonaniu analizy projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Ponadto brak dostatecznej docieklowości

i determinacji w kontroli przedmiotowych projektów regulaminów przez radę gminy, a także nieznaną przez radnych materii prawnej w tym zakresie powodują, że uchwalane regulaminy mogą być sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Kwestię problematyczną stanowią również kompetencje w zakresie rozwiązywania sporów pomiędzy przedsiębiorcami wodociągowo – kanalizacyjnymi a odbiorcami usług. Szeroki zakres zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków przypisany organowi gminy stanowić może przyczynę wystąpienia konfliktu interesów pomiędzy stronami: gmina - przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne - odbiorca usługi.

W związku z powyższym, wadą funkcjonującego modelu rynku wodno-ściekowego jest w szczególności brak możliwości udziału zewnętrznego, wyspecjalizowanego i niezależnego organu nadzoru w obszarze zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących weryfikacji i oceny zasadności taryf oraz regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, jak również rozstrzygania sporów pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi wodociągowo – kanalizacyjne i odbiorcami tych usług.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze problematykę opisaną w pkt. 1 OSR istnieje potrzeba większej standaryzacji usług w sektorze zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących efektywnego nadzoru nad ustanawianiem cen i opłat za świadczenie usług oraz jednolitych warunków prowadzenia działalności w tym zakresie.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z niewłaściwym funkcjonowaniem rynku usług dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Regulacje projektu ustawy zmierzać będą do prawnego zabezpieczenia interesu odbiorców usług przez ustanowienie niezależnego i specjalistycznego organu nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizowane będzie w szczególności poprzez opiniowanie przez organ nadzoru projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w zakresie zgodności z przepisami ustawy oraz przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566) oraz zatwierdzanie taryf. Kompetencje organu nadzoru obejmować będą także rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi i odbiorcami usług oraz wymierzanie kar pieniężnych w przypadku nieprzestrzegania obowiązku zatwierdzania taryf przez organ nadzoru lub stosowania zatwierdzonych taryf zawyżając ceny lub stawki opłat.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przewiduje powołanie państwowej osoby prawnej Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Ma ona wykonywać zadania realizowane dotychczas przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, a także inwestycjami w gospodarce wodnej - zadania właściwe obecnie dla marszałków województw i starostów. Powołanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie stwarza możliwość przekazania temu organowi kompetencji organu nadzoru w zakresie świadczenia usług w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, na gruncie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Optymalnym wzorcem dla konstrukcji uprawnień tworzonego organu wydają się być przy tym kompetencje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w odniesieniu do rynku energii cieplnej.

Spośród wymienionych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, należących do struktur Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami, planuje się, iż funkcje organu nadzoru powinny zostać powierzone dyrektorom regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Planuje się, że dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zostaną wyposażeni w następujące kompetencje:

- 1) opiniowanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) zatwierdzanie taryf;
- 3) rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług;
- 4) wymierzanie kar pieniężnych, którym podlega podmiot stosujący taryfy nie przestrzegając obowiązku ich

- przedstawienia do zatwierdzenia lub zawyżając ceny lub stawki opłat zatwierdzone;
- 5) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w szczególności obliczanie i publikowanie informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków;
 - 6) sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
 - 7) prowadzenie punktu informacyjnego dla odbiorców usług.

Organowi nadzoru zostanie przekazana część instrumentów nadzorczych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, które aktualnie należą do kompetencji gminy. Projektowana ustawa przewiduje powierzenie funkcji organu nadzoru w sprawach realizacji zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Powołanie dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przewiduje ustawa – Prawo wodne. Właściwość miejscowa dyrektorów regionalnego zarządu gospodarki wodnej w sprawach z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków zostanie określona w akcie wykonawczym do przedmiotowego projektu zgodnie z koniecznością zapewnienia skuteczności wykonywania zadań określonych w przepisach projektu ustawy. Podstawę założeń dla konstrukcji uprawnień organu nadzoru stanowiły funkcjonujące i sprawdzone rozwiązania sposobu sprawowania nadzoru w odniesieniu do rynku energii cieplnej.

Najważniejsze uprawnienia nadzorcze dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie dotyczą opiniowania projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz zatwierdzania taryf. Odnośnie do kompetencji organu nadzoru w zakresie opiniowania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zaproponowana regulacja ma na celu uzyskanie stanowiska organu wyspecjalizowanego w sprawach wodociągowo-kanalizacyjnych w przedmiocie zgodności postanowień projektu regulaminu z przepisami o zbiorowym dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków. Jednocześnie należy podkreślić, że po przyjęciu przez radę gminy, regulamin ten pozostanie aktem prawa miejscowego.

Rolą organu nadzoru będzie zapewnienie weryfikacji i zatwierdzanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, mając na względzie w szczególności ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat. Za wydanie decyzji dotyczącej zatwierdzenia taryf przez organ nadzoru przepisy projektu ustawy przewidują uiszczanie opłaty przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, zdefiniowane zgodnie z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Wysokość opłaty stanowi dwukrotność opłaty za wydanie pozwolenia wodnoprawnego, określonej w przepisach art. 398 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, która została następnie zaokrąglona do pełnych 100 zł. Opłata ma na celu pokrycie części kosztów wydatków ponoszonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, której jako osobie prawnej, w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), wyspecjalizowanej w gospodarce wodnej powierzone zostaną kompetencje w zakresie obsługi systemu wniosków składanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Przepisy projektu ustawy wprowadzają zmiany w okresie obowiązywania taryf. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określać będzie taryfę na okres 3 lat. Dotychczas taryfy obowiązywały przez okres 1 roku. Wydłużenie okresu obowiązywania taryf ma na celu w szczególności możliwość bilansowania dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok z uwagi na możliwość wystąpienia zjawisk ekstremalnych (np. suszy) oraz wyceny dostępności tego zasobu, a tym samym pewności tej wyceny dla odbiorców usług wodnych, a co za tym idzie odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto 3-letni okres obowiązywania taryf spowoduje, że co rocznie przedsiębiorstwa nie będą musiały angażować się w wyznaczenie wielkości taryfy, a organ nadzoru w jej weryfikację.

Ponadto w zakresie kompetencji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przepisy projektu ustawy przewidują zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w tym w szczególności obliczanie i publikowanie informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków oraz sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie będzie organem właściwym w zakresie rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług, w szczególności dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza

kanalizacyjnego lub odmowy przyłączenia nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Zgodnie z regulacjami projektu od decyzji organu nadzoru w przedmiocie ww. spraw spornych przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Jak wynika z opublikowanego przez UOKiK raportu pn. *Kierunki ochrony konkurencji i konsumentów w sektorze wodociągowo-kanalizacyjnym* - raport UOKiK dostępny na stronie: https://www.uokik.gov.pl/analizy_ryнку2.php?pytanie=1545#faq1545 - Polska należy do nielicznych krajów europejskich, w których brak jest niezależnej instytucji regulującej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne pod kątem ekonomicznym. W większości z nich stosowana jest bezpośrednia regulacja taryfowa, która odbywa się zwykle na poziomie centralnym (N), rzadziej na poziomie regionalnym (R) i polega z reguły na zatwierdzaniu taryf skalkulowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w oparciu o reguły zawarte w odpowiednich aktach prawnych.

Niezależnie od poziomu regulacji (co do zasady regulator centralny), wykorzystywane są też różne narzędzia regulacyjne. Dla przykładu, w Anglii i Walii regulator taryfowy Water Services Regulation Authority (Ofwat) sam kalkuluje indywidualne limity taryfowe w oparciu o informacje pozyskane z całego rynku, natomiast w innych krajach przyznano regulatorom krajowym miękkie narzędzia regulacyjne (np. Dania – benchmarking) lub wprowadzono szczegółowe i restrykcyjne wymogi legislacyjne w odniesieniu do konstrukcji taryf wodociągowo-kanalizacyjnych (np. Niemcy, Węgry).

Podstawowe informacje dotyczące szczebla i wykorzystywanych metod regulacji przedstawiono w tabeli poniżej.

REGULACJA SEKTORA WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEGO W WYBRANYCH KRAJACH UE

Lp.	Kraj	Regulator taryfowy	Zjawisko autoregulacji/braku regulacji taryf	Miękkie narzędzia regulacyjne
1.	Austria	K	Tak	-
2.	Belgia	R	Nie	-
3.	Bułgaria	N	Nie	-
4.	Cypr	N	Nie (woda)/ Tak (ścieki)	-
5.	Czechy	N	Tak	-
6.	Dania	N	Nie	Benchmarking
7.	Estonia	N	Nie	-
8.	Finlandia	K	Tak	-
9.	Francja	K	Tak	Benchmarking
10.	Grecja	N	Nie	-
11.	Hiszpania	N	Nie	-
12.	Irlandia	R	Tak	-
13.	Luxemburg	K	Tak	-
14.	Łotwa	N	Nie	-
15.	Niemcy	K/R	Tak	-
16.	Niderlandy	N/R	Tak	Benchmarking
17.	Norwegia	N	Nie	-
18.	Węgry	K	Tak	-
19.	Włochy	N/R	Nie	-
20.	Polska	K	Tak	-
21.	Portugalia	N	Nie	Benchmarking
22.	Szwajcaria	N	Nie	-
23.	Szwecja	K	Tak	-
24.	Anglia i Walia	N	Nie	Wytyczne Benchmarking
25.	Szkocja i Irlandia	N	Nie	-

Źródło: Opracowanie własne UOKiK na podstawie raportu OECD „Competition and Regulation in The Water Sector”. Policy Roundtables, 2004: wyników kwerendy urzędów antymonopolowych – członków Europejskiej Sieci Konkurencji, oraz z informacji umieszczonych w witrynie internetowej Ofwat.

Objaśnienia: K-komunalny, R-regionalny, N-narodowy, „-”, – brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło	Oddziaływanie
-------	----------	--------	---------------

		danych	
Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	1 843	GUS	W zakresie wpływu na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne przepisy projektu ustawy przewidują określanie i przekazanie do zatwierdzenia taryf raz na trzy lata. Ponadto za wydanie decyzji o zatwierdzeniu taryf przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie zobowiązane do uiszczenia opłaty na konto Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”.
Gminy (JST)	2 478	GUS	W zakresie wpływu na JST należy podkreślić zmniejszenie ilość zadań aktualnie wykonywanych z zakresu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Redukcja zadań wykonywanych przez gminę dotyczy w szczególności ograniczenia kompetencji JST w zakresie zatwierdzania taryf.
Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (RZGW PGWWP)	11	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566)	Zwiększenie zakresu kompetencji, przejęcie części dotychczasowych zadań JST zgodnie z projektowanymi kompetencjami RZGW PGWWP w zakresie nadzoru nad realizacją zadań w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zakres kompetencji RZGW PGWWP został wskazany w pkt. 2 OSR.
Odbiorcy usług z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (jako wskaźnik przyjęto liczbę przyłączy	35405 tys.(sieć wodociągowa), 26554 tys. (sieć kanalizacyjna)	GUS (<i>Infrastruktura komunalna w 2014 r.</i>)	Zwiększenie wiarygodności, ze względu w szczególności na bezstronność organu nadzoru, w zakresie prawidłowego określania taryf oraz rozstrzygania sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług. W związku z prowadzeniem przez RZGW PGWWP punktów informacyjnych, publikowaniem informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków oraz raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków może zwiększyć się zainteresowanie odbiorców usług i dostępność do informacji w tym zakresie.
Ministerstwo Środowiska	1	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566)	Przeniesienie kompetencji, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w zakresie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Ponadto Minister Środowiska jest organem nadzoru w stosunku do Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji publicznych (z terminem 14 – dniowym na zgłaszanie ewentualnych uwag), w szczególności do organizacji zrzeszających przedsiębiorców działających na regulowanym rynku, organizacji konsumenckich, samorządów:

- 1) Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie”,
- 2) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 3) Związek Miast Polskich,
- 4) Związek Gmin Wiejskich RP,

- 5) Unia Metropolii Polskich,
- 6) Polska Unia Właścicieli Nieruchomości,
- 7) Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP,
- 8) Krajowa Rada Spółdzielcza,
- 9) Polska Federacja Organizacji Zarządców, Administratorów i Właścicieli Nieruchomości,
- 10) Polska Federacja Zarządców Nieruchomości,
- 11) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 12) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ponadto projekt ustawy zostanie przesłany do zaopiniowania, z terminem 30 - dniowym na zgłaszanie ewentualnych uwag, do następujących podmiotów:

- 1) NSZZ „Solidarność”,
- 2) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- 3) Związku Pracodawców Business Centre Club,
- 4) Forum Związków Zawodowych,
- 5) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Związku Rzemiosła Polskiego,
- 7) Konfederacji Lewiatan,
- 8) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Podstawowym źródłem informacji o możliwości zapoznania się z projektem ustawy będą stanowiły strony internetowe Biuletynu Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa oraz Biuletynu Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	1,91	4,10	3,97	3,85	4,34	4,23	4,12	4,62	4,50	4,40	40,03
1. budżet państwa (udział w PIT 49%, z wyłączeniem PGW WP)	0	0,12	0,26	0,27	0,27	0,28	0,29	0,29	0,30	0,31	0,32	2,71
2. ZUS (składka emerytalna, rentowa i wypadkowa)	0	1,09	2,23	2,28	2,33	2,38	2,44	2,49	2,55	2,61	2,67	23,07
3. NFZ	0	0,27	0,54	0,56	0,57	0,58	0,60	0,61	0,62	0,64	0,65	5,64
4. Fundusz Pracy	0	0,09	0,17	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	0,20	0,20	0,21	1,77
5. FGŚP	0	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,08
6. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - PGWWP (z tytułu decyzji o zatwierdzeniu taryf)	0	0,21	0,62	0,41	0,21	0,62	0,41	0,21	0,62	0,41	0,21	3,93
JST (udział w PIT 51%)	0	0,13	0,27	0,28	0,28	0,29	0,30	0,31	0,31	0,32	0,33	2,82
Wydatki ogółem	0	6,11	10,46	10,44	10,44	10,36	11,42	11,07	11,00	11,01	11,74	104,04
1. budżet państwa (z wyłączeniem PGW WP)	0	0,40	0,72	0,73	0,75	0,77	0,83	0,80	0,82	0,84	0,85	7,49
1.1. Ministerstwo Środowiska - MŚ	0	0,40	0,72	0,73	0,75	0,77	0,83	0,80	0,82	0,84	0,85	7,49
1.1.1. MŚ (wynagrodzenie)	0	0,34	0,69	0,70	0,72	0,73	0,75	0,77	0,79	0,80	0,82	7,11
1.1.2. MŚ (utrzymanie i wyposażenie stanowiska pracy)	0	0,06	0,03	0,03	0,03	0,03	0,08	0,03	0,03	0,03	0,03	0,38
2. PGWWP	0	5,50	9,12	9,30	9,49	8,97	10,19	10,06	9,56	9,76	10,67	92,62
2.1 PGWWP	0	3,79	7,76	7,94	8,13	8,31	8,50	8,70	8,90	9,10	9,31	80,46

[illegible]

założenie, przyjęto, że liczba wniosków dotyczących taryf będzie równa liczbie gmin. W związku z powyższym średnia liczba wniosków taryfowych rozpatrywana przez pracowników jednego RZGW PGWWP wyniesie około **226 W OKRESIE 3 LAT**.

Podstawowe zadania realizowane przez RZGW PGWWP w zakresie przepisów projektu ustawy

1. Opiniowanie projektów regulaminów.

Przyjęto, że średni okres obowiązywania regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków wyniesie około 5 lat. Założono, że liczba regulaminów będzie równa liczbie gmin. Tym samym oszacowano, że liczba regulaminów rozpatrywana przez pracowników jednego RZGW PGWWP wyniesie ok. **46 W OKRESIE ROKU**.

2. Zatwierdzanie taryf.

Projektowana regulacja przewiduje, że taryfy będą – co do zasady – zatwierdzane raz na trzy lata. Zakłada się, że wszystkie wnioski nie wpłyną w jednym roku, ale sukcesywnie i proporcjonalnie w poszczególnych latach (po 118 wniosków w każdym roku, zakładając 3 letni okres obowiązywania taryf). Zgodnie z przyjętymi założeniami pracownicy każdego z RZGW PGWWP rozpatrywać będą:

- 17% wniosków w roku 2018, 2021, 2024, 2027, czyli **38 WNIOSKÓW TARYFOWYCH W OKRESIE ROKU**.
- 50% wniosków w roku 2019, 2022, 2025, czyli **113 WNIOSKÓW TARYFOWYCH W OKRESIE ROKU**.
- 33% wniosków w roku 2020, 2023, 2026, czyli **75 WNIOSKÓW TARYFOWYCH W OKRESIE ROKU**.

Zgodnie z powyższym w okresie roku średnia liczba wniosków o zatwierdzenie taryfy rozpatrywanych przez pracowników jednego RZGW PGWWP wyniesie **75 WNIOSKÓW TARYFOWYCH W OKRESIE ROKU**.

3. Rozstrzyganie sporów oraz sprawy sądowe.

Liczbę sporów i spraw sądowych ustalono na podstawie danych pochodzących z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), dotyczących działań podejmowanych w zakresie gospodarki wodnej w latach 2015-2016. Liczba wniosków w tym zakresie wpływających do UOKiK wyniosła średnio **OKOŁO 170 SPRAW/ROK**.

Zakładając, że adresatem spraw o takim charakterze będzie w przeważającej części co do zasady organ nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków – dyrektor RZGW PGWWP, przyjęto, że każdy RZGW PGWWP podejmie w ciągu roku **OKOŁO 16 SPRAW**.

Dodatkowo, ze zbiorczych zestawień Rzeczników Konsumentów (dane za 2015 r.) wynika, że występowali oni do przedsiębiorców w sprawach sygnalizowanych przez konsumentów w przedmiocie dostaw ciepła, gazu i energii elektrycznej, wywozu śmieci i dostaw wody w 4.220 wypadkach. Przyjmując, że około 10% tych spraw dotyczy dostaw wody i odbioru ścieków, daje to około 420 interwencji formalnych. Należy założyć, że większość z rozpatrywanych będzie przez organ nadzoru, a zatem do każdego z RZGW PGWWP trafi około **38 SPRAW ROCZNIE**.

Zgodnie z powyższym sumaryczna ilość sporów oraz spraw sądowych stanowić będzie sumę wyników z wyżej poczynionych założeń, a tym samym **WYNIESIE OKOŁO 54 SPRAW ROCZNIE**.

4. Kontrola prawidłowości stosowania taryf i nakładanie kar pieniężnych.

Co do zasady, kontrola ta powinna mieć charakter *ex ante* i weryfikacja winna nastąpić wraz z rozpatrywaniem nowego wniosku taryfowego. Tym niemniej zakłada się, że około 10% zatwierdzonych taryf podlegać będzie kontroli bieżącej ze strony organu regulacyjnego, tj. $45 \text{ taryf} \cdot 10\% \approx 5 \text{ TARYF/RZGW PGWWP/ROK}$.

5. Inne zadania realizowane przez RZGW PGWWP obejmą w szczególności działalność statystyczno-sprawozdawczo-publikacyjną, prowadzenie punktu informacyjnego dla odbiorców usług, działalność edukacyjno-informacyjną.

W związku z powyższym liczba spraw realizowanych w ciągu roku przez jeden RZGW PGWWP w zakresie zadań wynikających z przepisów projektu ustawy wynosić będzie **180 spraw/rok**. Mając na uwadze powyższe przyjęto, że do realizacji ww. zadań RZGW PGWWP planuje się zatrudnić w każdej z jednostek RZGW PGWWP:

- **jednego RADCĘ PRAWNEGO**, który będzie wykonywać zadania z zakresu opiniowania regulaminów, rozstrzygania sporów i uczestniczenia w sprawach sądowych, wszczynania i prowadzenia postępowań w sprawie prawidłowości stosowania taryf i nakładania kar pieniężnych, przygotowania projektów rozstrzygnięć, reprezentowania regulatora przed

organami i instytucjami oraz bieżącej obsługi prawnej RZGW PGWWP;

- **pięciu PRACOWNIKÓW MERYTORYCZNYCH**, którzy prowadzić będą sprawy z zakresu opiniowania i zatwierdzania taryf, opiniowania regulaminów oraz kontroli prawidłowości stosowanych taryf, prowadzenia działalności statystyczno-sprawozdawczo-publicystycznych i edukacyjno-informacyjnej.

- **JEDNĄ OSOBE** o specjalizacji w zakresie analiz ekonomicznych i sprawozdawczości,

- **JEDNĄ OSOBE** do prowadzenia punktu informacyjnego,

- **DWÓCH PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNYCH**.

Mając na uwadze powyższe, przyjmuje się, że w każdym RZGW PGWWP niezbędne będzie zatrudnienie, łącznie **10 OSÓB**. Zakłada się, że obowiązki prowadzenia spraw płacowo-kadrowych przejmą komórki dotychczas funkcjonujące w ramach RZGW.

Wynagrodzenia:

Projekt ustawy – Prawo wodne zakładał wielkość przeciętnego wynagrodzenia pracowników Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” na poziomie ok. 4 200 zł/miesięcznie brutto. Wymieniona kwota nie zawiera dodatkowego wynagrodzenia rocznego (trzynastki) oraz nagród i ewentualnych pozostałych dodatków. Wielkość DWR przeliczono na podstawie wskaźnika 8,5% od kwoty podstawowego wynagrodzenia brutto. Wielkość kwoty dodatków i nagród przyjęto na poziomie 5% w skali roku. Od łącznej kwoty brutto naliczono obligatoryjne pochodne. Koszty jednostkowego średniego wynagrodzenia dla pracodawcy w pierwszym roku obowiązywania projektu ustawy wynosić będzie 5749,48 zł (przy założeniu wysokości i sposobów przeliczania aktualnie obowiązujących obligatoryjnych składek i podstawowej stawki podatkowej – 18%). W kolejnych latach oszacowano wzrost wynagrodzeń w oparciu o wskaźnik CPI dla lat 2019-2020 według Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2017-2020, dla lat 2021-2027 wskaźnik CPI przyjęto w stałej wysokości 2,5%. Koszty wynagrodzeń przeliczono uwzględniając zatrudnienie pracowników od II połowy 2018 r.

Koszty pracownika dla miesięcznego wynagrodzenia zestawiono w tabeli.

Koszty wynagrodzenia dla roku 2018	Koszty miesięczne/zł
Kwota brutto wynagrodzenia pracownika	4200,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (DWR 8,5%)	357,00
Pozostałe dodatki i nagrody (5%)	210,00

Zatrudnienie w Ministerstwie Środowiska

W związku z przejściem przez Ministerstwo Środowiska części kompetencji związanych z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków założono, że zadania z tego zakresu będą realizowane przez 6 pracowników (5 pracowników merytorycznych i 1 naczelnik). Zakres zadań będzie obejmował między innymi wydawanie aktów wykonawczych, nadzór nad ich realizacją oraz nadzór nad organami Państwowego Gospodarstwa Wodnego w zakresie wykonywania zadań z zakresu wprowadzanego unormowania.

Przyjęto, że do realizacji ww. zadań w związku z wprowadzeniem nowej regulacji niezbędne jest zatrudnienie:

- jednej osoby – pracownika merytorycznego ds. nadzoru zadań związanych z wymaganiami dotyczącymi jakości wody pitnej i nadzoru nad infrastrukturą techniczną,
- jednej osoby – pracownika merytorycznego ds. nadzoru nad systemem taryfowym, współpracy z JST oraz międzynarodowej,
- jednej osoby – pracownika merytorycznego ds. analiz ekonomicznych kosztów świadczenia usług wodnych,

- jednej osoby – pracownika merytorycznego ds. indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
- jednej osoby – pracownika merytorycznego ds. analiz ekonomicznych kosztów świadczenia usług na rynku ścieków,
- jednej osoby – naczelnika koordynującego pracę zespołu.

Miesięczne średnie koszty wynagrodzenia brutto jednego pracownika uwzględniając dodatki i nagrody oszacowano na kwotę 7121,00 zł. Wymieniona kwota nie zawiera dodatkowego wynagrodzenia rocznego (trzynastki). Wielkość DWR przeliczono na podstawie wskaźnika 8,5% od kwoty wynagrodzenia brutto (wraz z nagrodami). Od łącznej kwoty brutto naliczono obligatoryjne pochodne. Koszty jednostkowego średniego wynagrodzenia dla pracodawcy w pierwszym roku obowiązywania projektu ustawy wynosić będzie 9318,67 zł (przy założeniu wysokości i sposobów przeliczania aktualnie obowiązujących obligatoryjnych składek i podstawowej stawki podatkowej – 18%). W kolejnych latach oszacowano wzrost wynagrodzeń w oparciu o wskaźnik CPI dla lat 2019-2020 według Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2017-2020, dla lat 2021-2027 wskaźnik CPI przyjęto w stałej wysokości 2,5%. Koszty wynagrodzeń przeliczono uwzględniając zatrudnienie pracowników od II połowy 2018 r.

Koszty pracownika dla miesięcznego wynagrodzenie zestawiono w tabeli.

Koszty wynagrodzenia dla roku 2018	Koszty miesięczne/zł
Kwota brutto wynagrodzenia pracownika (wraz z pozostałymi dodatki i nagrodami)	7121,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (DWR 8,5%)	605,29

Koszty zapewnienia, wyposażenia i utrzymania stanowiska pracy w RZGW PGWWP i MŚ

Koszty w przedmiotowym zakresie mają jedynie charakter szacunkowy.

Zakłada się, że koszty związane z nieruchomościami, w tym zapewnieniem powierzchni biurowych, koszty administracyjne, organizacyjne czy dostosowawcze związane z przekształceniem obecnie istniejących RZGW w RZGW PGWWP oraz utworzeniem nowych RZGW PGWWP, jak i wydatkami dotyczącymi ich działalności edukacyjnej i informacyjnej, zostały uwzględnione w aktualnie posiadanych zasobach RZGW oraz w środkach finansowych określonych w OSR dla ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. 2017 r. - Prawo wodne. W związku z powyższym oszacowano jedynie koszty wyposażenia i utrzymania stanowiska pracy, które przyjęto na podstawie założeń w tabeli 1. Koszty wyposażenia stanowiska uwzględniono jedynie w roku 1 (2018 r.). Koszty utrzymania stanowisk pracy ustalono na podstawie miesięcznych wydatków poniesionych na cele administracyjno-biurowe na podstawie średnich wydatków ponoszonych w obecnie istniejących jednostkach RZGW. Przyjęto pięcioletni okres amortyzacji.

Tabela 1 Koszty wyposażenia i utrzymania stanowiska pracy w RZGW PGWWP

Koszt	Wielkość nakładów finansowych, zł/rok
Wyposażenia stanowiska pracy:	
Stanowisko komputerowe	6 500 zł
Meble	2 800 zł
Utrzymania stanowiska pracy	6 000 zł/rok

Zakłada się, że koszty związane z nieruchomościami, w tym zapewnieniem powierzchni biurowych, zostały ujęte w ramach obecnie posiadanych zasobów MŚ. W związku z powyższym oszacowano jedynie koszty wyposażenia i utrzymania stanowiska pracy, które

przyjęto na podstawie założeń w tabeli 2. Roczne koszty wyposażenia jednego stanowiska pracy oszacowano na kwotę 7800 zł, natomiast roczne koszty utrzymania jednego stanowiska pracy wynoszą 5036 zł. Przyjęto pięcioletni okres amortyzacji.

Tabela 2 Koszty wyposażenia i utrzymania stanowiska pracy w MŚ

Koszt	Wielkość nakładów finansowych, zł/rok
Wyposażenia stanowiska pracy:	
komputer osobisty	3 000,00
telefon komórkowy (jedynie naczelnik)	1 000,00
gniazdko (LAN)	500,00
meble	3 120,00
telefon stacjonarny (aparat)	180,00
Utrzymania stanowiska pracy:	
licencje Office	550,00
Licencja poczty elektronicznej	250,00
koszt wydruków	340,00
artykuły biurowe	200,00
abonament za telefon komórkowy	10,00
szkolenia	2 500,00
ZFŚS	1 186,00

Kampania edukacyjno-informacyjna

Koszty w przedmiotowym zakresie mają jedynie charakter szacunkowy.

Przewiduje się prowadzenie w pierwszych latach intensywnej kampanii edukacyjno-informacyjnej, w następnych latach kontynuowanej cyklicznie co 3 lata. Natężenie w pierwszych latach obowiązywania wprowadzanego uregulowania spowodowane jest koniecznością przygotowania merytorycznego instytucji odpowiedzialnych za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków w zakresie wprowadzanych unormowań. Kolejne akcje edukacyjne organizowane będą okresowo, w interwałach zgodnych z cyklem obowiązywania taryf.

Zakłada się organizowanie konferencji tematycznych (warsztatów, seminariów) z udziałem ekspertów, prowadzenie portalu edukacyjno-informacyjnego, kampanii medialnej (z uwzględnieniem lokalnych środków przekazu), przygotowanie materiałów informacyjnych (ulotki, foldery).

Ze względu na znaczną ilość podmiotów uczestniczących w rynku usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia usług planowane jest dotarcie z informacją do jak największej liczby odbiorców. Organizowane spotkania dedykowane będą przede wszystkim podmiotom bezpośrednio zaangażowanym w przedmiotowym rynku, współodpowiedzialnym za prowadzoną politykę taryfową na poziomie lokalnym, czyli JST i przedsiębiorstwom wodociągowym.

Biorąc pod uwagę rozproszenie tych podmiotów na terenie kraju oraz ich liczbę, zakłada się organizowanie przynajmniej jednego sympozjum w roku (spotkania, warsztatów) w każdym z województw (uczestnictwo ok. 270 osób, wykłady ekspertów – ok. 3000 zł, wynajem sali – ok. 6000 zł, materiały: ok. 20 zł/os, usługa gastronomiczna: ok. 50 zł/os, koszt całkowity: 16 x ok. 27 900 zł) – przewidywany całkowity koszt wynosi ok. 446 400 zł. Pozostałe środki w wysokości 253 600 zł przeznaczone zostaną na: pozycjonowanie i prowadzenie strony internetowej (ok. 33 600 zł/rok), materiały instruktażowe (ok. 100 000 zł), publikacje prasowe i pozostałe media (ok. 120 000 zł).

Wydatki przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane są do uzyskania decyzji o zatwierdzeniu taryf wydawanej przez organ nadzoru, przy założeniu trzyletniego okresu obowiązywania taryf. Zgodnie z art. 24d ust. 1 projektu ustawy za wydanie przez organ nadzoru decyzji zatwierdzającej taryfy uiszczać będzie opłata na rachunek bankowy PGWWP w wysokości 500 zł. Założono, że przepisy projektu ustawy wejdą w życie w II połowie 2018 r., zgodnie z czym uwzględniono, że:

	• 17% taryf zostanie zatwierdzonych w roku 2018, 2021, 2024, 2027, • 50% taryf zostanie zatwierdzonych w roku 2019, 2022, 2025, • 33% taryf zostanie zatwierdzonych w roku 2020, 2023, 2026.

Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (z tytułu wynagrodzenia netto dla zatrudnionych pracowników w PGWWP i MŚ)	0,00	2,43	4,97	5,09	5,32	5,95	51,48
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wydaje się, że regulacja może spowodować polepszenie sytuacji odbiorców z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców poprzez szczelniejszy nadzór nad zmianami dotyczącymi stawek i opłat, określonych w taryfach. Przeniesienie nadzoru nad zadaniem zatwierdzania taryf z poziomu gminy do regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie powinno wyeliminować ryzyko nieuzasadnionego wzrostu cen wody i ścieków, stanowiących dla wielu z nich istotny składnik kosztów. Nie jest możliwe określenie skali zmiany taryf. Wykonywanie przez organ nadzoru zadań z zakresu rozpatrywania spraw związanych z odmową zawarcia umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków, odcięciem lub wstrzymaniem świadczenia usług, odmową podłączenia do sieci, może przyczynić się do zmniejszenia ilości sporów i konfliktów powstałych na tym tle i spowoduje ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, przez co będzie czynnikiem sprzyjającym rozwojowi regionalnemu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana regulacja nie zakłada obciążenia obywateli dodatkowymi opłatami bądź innymi daninami publicznymi. Regulacja spowoduje polepszenie sytuacji odbiorców przez lepszy nadzór nad zmianami taryfowymi oraz wprowadzenie punktu informacyjnego u organu nadzoru. Przeniesienie nadzoru nad zadaniem zatwierdzania taryf z poziomu gminy do regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie powinno wyeliminować ryzyko nieuzasadnionego wzrostu cen wody i ścieków ponoszonych przez odbiorców-konsumentów. Nie jest możliwe określenie skali zmiany taryf. Ponadto, potencjalny konflikt interesów powstający na tle rozbieżności interesów gminy-właściciela przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego i gminy-organu zatwierdzającego taryfę również zostanie zneutralizowany przez wprowadzenie obowiązku zatwierdzania taryf przez organ nadzoru.						
	Miejscy i Powiatowi Rzecznicy Konsumentów	Wykonywanie przez organ nadzoru zadań z zakresu rozpatrywania spraw związanych z odmową zawarcia umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków, odcięciem lub wstrzymaniem świadczenia usług, odmową podłączenia do sieci spowoduje ograniczenie ilości spraw dotyczących ww. zagadnień zgłaszanych do Miejskich lub Powiatowych Rzeczników Konsumentów. Ociążenie Rzeczników tego rodzaju sprawami nie przełoży się wprost na istotne zmniejszenie zakresu ich obowiązków, jednak umożliwi im skoncentrowanie się na obszarach innych, niż związane z usługami wodociągowo-kanalizacyjnymi.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z pkt. 6 OSR.
--	-----------------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

W związku z realizacją przepisów projektu ustawy zaplanowano utworzenie nowych stanowisk pracy w każdym z regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Ministerstwie Środowiska. Tym samym należy wskazać pozytywny wpływ przepisów projektu ustawy na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

Ustanowienie organu nadzoru w zakresie świadczenia usług w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków może przyczynić się do podjęcia efektywniejszych działań prowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zmierzających do ograniczenia strat wody w systemie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów ustawy nastąpi po upływie zaplanowanego vacatio legis, tj. po upływie 6 miesięcy od daty ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Planuje się, że efektywność regulacji będzie monitorowana na bieżąco. Przegląd funkcjonowania nowych przepisów planowany jest po upływie sześciu lat od wprowadzenia nowych przepisów. Założono następujące wskaźniki efektywności funkcjonowania przepisów projektu ustawy:

1. W odniesieniu do systemu nadzoru:

- 1) liczba wymierzonych kar pieniężnych, którym podlega podmiot stosujący taryfy nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia do zatwierdzenia lub zawyżając ceny lub stawki opłat zatwierdzone;
- 2) procentowy wskaźnik zmian pomiędzy wielkością taryfami zatwierdzanymi przez organ nadzoru, a taryfami obowiązującymi w roku poprzedzającym wejście w życie przepisów projektu ustawy;
- 3) liczba kontroli przeprowadzonych przez organ nadzoru;
- 4) procentowy udział rozstrzygniętych sporów na korzyść odbiorców usług w stosunku do złożonych skarg;
- 5) procentowy udział złożonych zapytań przez podmioty w stosunku do odpowiednio liczby odbiorców, liczby gmin, liczby przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

2. W odniesieniu do funkcjonowania organu nadzoru

- 1) liczba rozpatrywanych przez organ nadzoru sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług;
- 2) liczba publikowanych przez organ nadzoru informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków oraz raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak